

Man-vrouwen en vrouwelijke echtgenoten. Queer en genderqueer mensen in Amerika, 1836-1906

Bachelor werkstuk

Maike Cabooter

8640 woorden (exclusief titelpagina, inhoudsopgave, voetnoten en bibliografie)

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Status Quaestionis.....	5
Opbouw.....	8
Hoofdstuk 1: een geschiedenis van genderidentiteiten	9
Wetenschappelijke debatten over genderidentiteit.....	9
Geschiedenis van genderidentiteit in andere disciplines.....	11
Conclusie.....	13
Hoofdstuk 2: leven in negentiende-eeuws Amerika	14
Conclusie.....	16
Hoofdstuk 3: vrouwelijke mannen en vrouwelijke echtgenoten	17
De opkomst van de nationale massapers in Amerika.....	17
Mannen in vrouwenkleding.....	18
Vrouwen in mannenkleding.....	19
Conclusie.....	25
Conclusie	26
Bibliografie	28

Inleiding

In 1895 rapporteerde de Amerikaanse krant *The Anaconda standard* een zaak in Philadelphia genaamd de ‘new woman’. Deze zaak ging over een vrouw, gekleed in mannenkleding, die werd gearresteerd op een tijdstip waarop de meeste mensen al zouden moeten slapen. Ze gaf haar naam op als Mrs. Nellie Dudlinger en een adres. Volgens de politie zouden dit een verzonnen naam en adres zijn, maar achteraf bleek dit niet het geval te zijn. Mrs. Dudlinger moest verschijnen voor de magistraat, samen met haar man, waar ze haar verhaal vertelde. Het bleek dat het ging om een soort weddenschap tussen haar en haar man. Ze hadden een onenigheid en de vrouw besloot uiteindelijk om kleren van haar man aan te trekken en de straat op te gaan. Een politieagent zag daar dat de ‘man’ vreemd liep en besloot hem aan te spreken. Hiervan schrok de vrouw zo erg dat ze moest huilen en haar verhaal eruit snikte. De magistraat stuurde de vrouw en haar man naar huis na een strenge preek.¹

Dit verhaal is slechts een enigszins humoristisch voorbeeld waarbij een vrouw mannenkleding aandeed. Er zijn echter veel van dit soort verhalen waarin vrouwen mannenkleding droegen en andersom waarin mannen vrouwenkleding droegen, maar dan bewust. Deze mensen ervaarden hun genderidentiteit waarschijnlijk als complex.

Dit onderwerp staat centraal in deze scriptie. Aan de hand van Amerikaanse kranten onderzoekt dit paper hoe queer en genderqueer personen gerepresenteerd en geportretteerd worden in kranten van 1836 tot 1906 in Amerika. Deze specifieke tijdsperiode is gekozen aan de hand van de geselecteerde kranten die zijn gebruikt voor het onderzoek. De uitkomsten van verschillende kranten zullen daarbij ook enigszins met elkaar vergeleken worden.

Kranten kunnen goede bronnen zijn om te achterhalen wat een samenleving over een bepaald onderwerp vindt. Krantenberichten hebben het voordeel dat ze dicht bij de gebeurtenissen staan en in de regel zijn nieuwsberichten, zo niet het werk van de direct betrokkenen of van getuigen van de beschreven gebeurtenissen, ter plaatse verzamelde informatie. Er zijn daarentegen ook enkele beperkingen in historisch krantenonderzoek. Deze hebben vooral te maken met digitale kranten, die ook in dit paper gebruikt worden. Zo zou er een mogelijkheid kunnen zijn dat trefwoord zoeken incompleet is. Ook zou het zoeken op trefwoorden als overweldigend ervaren kunnen worden, omdat er teveel zoekresultaten zouden komen waardoor het minder overzichtelijk is welke bronnen bruikbaar zouden zijn. Dit is in het bijzonder een uitdaging bij bredere zoektermen.²

---

¹ ‘Another New Woman’, *The Anaconda standard* (29 juni 1895).

² Robert B. Allen, ‘How Historians use Historical Newspapers’, *Proceedings of the American Society for Information Science and Technology* 47:1 (2011) 3.

Dit zijn enkele nadelen van het gebruik van digitale kranten, maar de kranten zelf hebben ook enige minpunten. Soms zijn de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid niet helemaal juist, omdat kranten het nieuws vaak zo spoedig mogelijk uit willen brengen. Een ander nadeel dat eigen is aan kranten, is de neiging van uitgevers en hun redacteuren om hun persoonlijke vooroordelen en partijdigheid de beslissing te laten beïnvloeden wat wel en niet te publiceren. Ten slotte is er de kwestie van censuur die vooral in oude kranten nog sterk aanwezig kan zijn.³

De methode die gehanteerd wordt in dit onderzoek is een discoursanalyse. De primaire bronnen zijn dus kranten uit negentiende-eeuws Amerika. Het uitgangspunt van een discoursanalyse moet altijd zijn wat er in de regels zelf staat en daarmee dus de betekenis van de tekst zelf. Daarbij moet gekeken worden naar de formele details van de taal waarin zij gevat zijn. In eerste instantie heeft een discoursanalyse dus oog voor de talige kenmerken van teksten. Daarna probeert die pas te interpreteren. Niet alleen losse woorden moeten op zichzelf worden onderzocht, maar deze moeten ook in verband worden gebracht met de rest van de tekst. Deze tekst moet daarbij weer in verband worden gebracht en vergeleken worden met andere teksten. Een discoursanalyse tracht ten slotte te achterhalen hoe deze teksten zich verhouden tot hun context.⁴

Op deze manier wordt er in dit onderzoek gekeken naar het taalgebruik over (gender)queer personen. Hierbij wordt bijvoorbeeld gekeken naar of er over een transman wordt geschreven als een man of dat diegene nog steeds wordt beschreven als een vrouw. Daarbij wordt gekeken naar de specifieke voornaamwoorden die voor deze mensen worden gebruikt en deze worden onderling met elkaar vergeleken. Kranten worden dus enigermate met elkaar vergeleken. Aan de hand daarvan onderzoekt dit paper of deze personen werden geaccepteerd in hun samenleving en hoe er werd gekeken naar deze mensen. Daarmee wordt bedoeld dat er gepoogd wordt te kijken of (gender)queer mensen algemeen aanvaard werden in deze periode in Amerika, aangezien zij afweken van de norm van de twee genders van ‘man’ en ‘vrouw’.

---

³ Joseph Baumgartner, ‘Newspapers as Historical Sources’, *Philippine Quarterly of Culture and Society* 9:3 (1981) 256-257.

⁴ Marnix Beyen, *De taal van de geschiedenis: hoe historici lezen en schrijven* (Leuven 2019) 27-34.

Status Quaestionis

Het is belangrijk om allereerst te kijken naar de literatuur die geschreven is over het onderwerp (gender)queer personen in de negentiende eeuw in Amerika. Hiervoor wordt eerst gekeken naar de literatuur omtrent het begrip ‘gender’. Allereerst heeft Joan Scott met haar invloedrijke werk ‘Gender: A Useful Category of Historical Analysis’ geschreven over dit onderwerp. In dit artikel geeft ze haar definitie van het begrip gender. Deze deelt ze in twee delen in: gender is gebaseerd op waargenomen verschillen tussen de seksen, maar is ook een manier om machtsverschillen aan te duiden.⁵ Verder heeft filosofe Judith Butler een invloedrijk werk geschreven over gender. In haar boek *Gender trouble: Feminism and the Subversion of Identity* schreef ze dat gender een soort geïmproviseerde voorstelling is.⁶ Bovendien zijn er verschillende werken te vinden over transgenderisme. Rachel Mesch, professor in Engels en Frans, schreef over transgenderisme. In haar boek *Before Trans: Three Gender Stories from Nineteenth-Century France* onderzocht ze drie personen die het moeilijk hadden met hun genderidentiteit. Ze beargumenteert dat de geschreven werken van deze mensen verkeerd zijn begrepen en stelt dat een parallelle framing met trans suggereert om een meer complexere geschiedenis van genderidentiteit te herstellen. In haar werk zijn narratieven belangrijker dan argumenten. Hierdoor stelt ze dat ze verschilt van ander onderzoek.⁷

Ook andere wetenschappelijke disciplines hebben verschillende literatuur uitgebracht over het onderwerp (gender)queer. Zo heeft psychologe Christina Richards het artikel ‘Non-binary or genderqueer genders’ geschreven. Hierin geeft ze een overzicht van de beperkte literatuur op dit gebied en gaat ze in op de manieren waarop (geestelijke) gezondheidswerkers mensen kunnen helpen met genderqueer en niet-binaire genderidentiteiten en/of uitdrukkingen die ze in hun praktijk tegen kunnen komen. Dit is dus vooral een praktische aanpak vanuit de psychologie.⁸ Verder heeft sociologe Surya Monro het artikel ‘Non-binary and genderqueer: an overview of the field’ geschreven. Ze onderzocht hierin verschillende benaderingen van wetenschappers voor het theoretiseren van wat nu bekendstaat als ‘NBGQ’ (Non Binary and Gender Queer). Hierbij wordt een ‘genderspectrum’ gebruikt. De spectrumbenadering is erg handig voor het begrijpen van NBGQ-identiteiten, vooral wanneer deze wordt uitgebreid met behulp van intersectionele benaderingen. Ze stelt een complementair begrip van

---

⁵ Joan Scott, ‘Gender: A Useful Category of Historical Analysis’, *The American Historical Review* 91:5 (1986) 1053-1075.

⁶ Judith Butler, *Gender trouble: Feminism and the Subversion of Identity* (Londen 1990).

⁷ Rachel Mesch, *Before Trans: Three Gender Stories from Nineteenth-Century France* (Redwood City 2020).

⁸ Christina Richards, ‘Non-binary or genderqueer genders’, *International Review of Psychiatry*, 28:1 (2016) 95-102.

seksepluralisme voor, dat geslachtskenmerkende variantie omvat als een afzonderlijk spectrum dat genderpluralisme op verschillende manieren overlapt, verweven is met en beïnvloedt.⁹ Ten slotte hebben Stephanie Budge en Em Matsuno, beide psychologen, het artikel ‘Non-binary/Genderqueer Identities: a Critical Review of the Literature’ uitgebracht.¹⁰ Het doel van dit artikel is het geven van een actueel overzicht in niet-binaire/genderqueer identiteiten, niet-binaire trends in de geestelijke gezondheid en identiteitsontwikkeling, unieke ervaringen van niet-binaire individuen en aanbevelingen voor klinici en onderzoekers. Zij stellen dat over het algemeen weinig onderzoek is gericht op niet-binaire individuen, hoewel niet-binaire mensen een aanzienlijk deel van de transgendergemeenschap uitmaken en zelfs grotere negatieve mentale gezondheidsrisico’s ervaren. Niet-binaire mensen worden geconfronteerd met verschillende uitdagingen in een samenleving die is gestructureerd rond binaire genderidentiteiten.

Bovendien hebben verschillende historici geschreven over dit onderwerp. Historicus Peter Boag van de Washington State University schreef het artikel ‘Go West Young Man, Go East Young Woman: Searching for the Trans in Western Gender History’. Hierin stelt Boag dat feministische geleerden en populaire schrijvers die crossdressers van vrouw tot man uit het Oude Westen als hun onderwerp hebben genomen, ‘transgenderisme’ effectief gewist hebben van een van de meest voor de hand liggende plaatsen waar het op de loer lag. Door essentialistische gender- en seksualiteitssystemen aan te nemen en heteronormativiteit te bevoordelen hebben geleerden en schrijvers feitelijk het opmerkelijke bewijs genegeerd dat historische documenten bevatten.¹¹ Boag schreef later nog het boek *Re-Dressing America’s Frontier Past* waar hij hierover verder gaat. Dit boek heeft twee hoofddoelen. Eén hiervan is het ontdekken van crossdressers en onderzoeken wat hun grensoverschrijdende seksuele en genderidentiteiten voor hun samenlevingen en gemeenschappen betekenden. Hij stelt dat crossdressers alom vertegenwoordigd waren en vraagt zich dan ook af hoe en waarom zulke grote groep van mensen die zo zichtbaar was en zo erg deel was van het dagelijks leven in het westen in de negentiende eeuw vergeten werd dat hun herontdekking zo’n onverwachts iets was.¹²

Ook Geertje Mak, historica aan de Universiteit van Amsterdam, heeft veel over dit

---

⁹ Surya Monro ‘Non-binary and genderqueer: An overview of the field’, *International Journal of Transgenderism* 20:2 (2019) 126-131.

¹⁰ Stephanie Budge en Em Matsuno, ‘Non-binary/Genderqueer Identities: a Critical Review of the Literature’, *Current Sexual Health Reports* 9:1 (2017) 116-120.

¹¹ Peter Boag, ‘Go West Young Man, Go East Young Woman: Searching for the Trans in Western Gender History’, *Western Historical Quarterly* 36:4 (2005) 477-497.

¹² Peter Boag, *Re-Dressing America’s Frontier Past* (Berkeley 2011).

soort onderwerpen geschreven. In het artikel ‘Conflicting Heterosexualities: Hermaphroditism and the Emergence of Surgery around 1900’ stelt ze dat historici die hermafroditisme hebben bestudeerd het er over het algemeen over eens zijn dat heteronormativiteit richtinggevend was in de manier waarop de geneeskunde omging met mensen rond 1900 waarbij over het geslacht werd getwijfeld. Ze stelt de vraag wat de heteroseksualiteit was die normatief was en beschrijft de felle (inter)nationale discussies over juist deze kwestie die rond de eeuwwisseling tussen artsen ontstond.¹³ Verder heeft historica Emily Skidmore het boek *True Sex: The Lives of Trans Men at the Turn of the Twentieth Century* geschreven waarin ze narratieven onderzoekt van kranten, geproduceerd rond het moment van ‘ontdekking’ wanneer de ‘ware sekse’ van een transman was onthuld aan zijn gemeenschap in de periode tussen 1870 en 1930.¹⁴ Zij schrijft veel over dit soort onderwerpen, want ze heeft nog het artikel ‘Constructing the ‘Good Transsexual’’: Christine Jorgensen, Whiteness, and Heteronormativity in the Mid-Twentieth-Century Press’ uitgebracht en haar proefschrift *Exceptional queerness: defining the boundaries of normative U.S. citizenship, 1876-1936* ging ook over hetzelfde soort onderwerp. In haar proefschrift onderzoekt ze de culturele, juridische en medische verhalen rond momenten van 'ontdekking' waarin het vrouwelijk lichaam werd onthuld van een persoon waarvan een gemeenschap wist dat het een man was. Dit werkt ze later dus uit in haar boek.¹⁵

Dit onderzoek bouwt met name voort op het onderzoek van Emily Skidmore. Skidmore gebruikt krantenartikelen om transmannen te vinden in de geschiedenis. Dit paper onderzoekt ook krantenartikelen om zo te kijken hoe (gender)queer personen gerepresenteerd en geportretteerd werden in de periode van 1836 tot 1906. Een toevoeging hieraan is de ontdekking van een krantenartikel over een vrouw die als man door het leven ging en gezien kan worden als een van de laatste, zo niet de laatste, ‘female husband’. Skidmore stelt echter dat de laatste ‘female husband’ uit 1883 komt. Deze toevoeging maakt daarmee dit onderzoek relevant voor het historische debat omtrent (gender)queer personen rond de negentiende eeuw in Amerika. Over deze verhalen wordt overigens uitgebreid verteld in hoofdstuk 3.

---

¹³ Geertje Mak, ‘Conflicting Heterosexualities: Hermaphroditism and the Emergence of Surgery around 1900’, *Journal of the History of Sexuality* 24:03 (2015) 402-427.

¹⁴ Emily Skidmore, *True Sex: The Lives of Trans Men at the Turn of the Twentieth Century* (New York 2017).

¹⁵ Emily Skidmore, *Exceptional queerness: defining the boundaries of normative U.S. citizenship, 1876-1936* (Urbana 2011).

Opbouw

Deze scriptie is opgedeeld in drie hoofdstukken met elk een eigen deelvraag. Hoofdstuk 1 onderzoekt de geschiedenis van genderidentiteiten aan de hand van de vraag welke debatten over de geschiedenis van genderidentiteiten er gevoerd worden en hoe deze zich verhouden tot de (interdisciplinaire) theorie erachter. Verschillende werken uit de bovenstaande Status Quaestionis zullen besproken worden ter illustratie van de wetenschappelijke debatten over genderidentiteiten. De theorieën hierachter spelen zich voornamelijk af in de transgeschiedenis.

In hoofdstuk 2 wordt het leven in negentiende-eeuws Amerika behandeld en staat de vraag onder welke gendernormen en -idealen men leefde in deze periode centraal. Hieruit zal blijken dat mensen die afweken van de norm werden gezien als iets gevaarlijks. In deze periode kwamen daarentegen systemen over homoseksualiteit en heteroseksualiteit tot stand.

Ten slotte zal hoofdstuk 3 primaire Amerikaanse kranten onderzoeken uit de periode 1836 tot 1906 om zo de vraag te stellen hoe er werd geschreven over (gender)queer personen in kranten in deze periode in Amerika. Aan de hand van een aantal voorbeeldverhalen uit deze periode zal deze vraag beantwoord worden. Er zal bovendien een kleine achtergrond gegeven worden over de context van Amerikaanse kranten aan het einde van de negentiende eeuw en het begin van de twintigste eeuw. Uit al de antwoorden op deze deelvragen zal logischerwijs een conclusie volgen.

Hoofdstuk 1: een geschiedenis van genderidentiteiten

In dit hoofdstuk zal de geschiedenis van genderidentiteiten centraal staan met de vraag welke debatten er gevoerd worden over de geschiedenis van genderidentiteiten door historici (en wetenschappers uit andere disciplines) en hoe deze zich verhouden tot de (interdisciplinaire) theorie erachter. Alle wetenschappers in dit hoofdstuk dienen als een soort voorbeelden om de wetenschappelijke debatten over genderidentiteiten te illustreren. De wetenschappers die hier besproken worden, werden ook al kort besproken in de Status Quaestionis.

Wetenschappelijke debatten over genderidentiteit

Binnen queer-en transgenderonderzoeken hebben veel discussies plaatsgevonden over de 'ware' identiteit van historische crossdressingfiguren. Sommige wetenschappers beweren dat ze moeten worden beschouwd als vrouwen met een mannelijke genderexpressie. Anderen beweren daarentegen dat ze transgendermannen vertegenwoordigen.¹⁶ De historicus Peter Boag zegt dat door de geschiedenis en de aard van de onderdrukking van vrouwen het relatief eenvoudig was voor mensen om zich de vrouwen die zich als man 'verkleedden' binnen een westerse context opnieuw voor te stellen. Dit is echter doorgegaan tot in het hedendaagse tijdperk, aangezien westerse historici vrouwen die mannenkleding gingen dragen nog steeds plaatsen in het verhaal van vooruitgang.¹⁷ Dit, omdat vrouwen bijvoorbeeld een baan wilden hebben waarvoor ze eigenlijk man hadden moeten zijn. Boag stelt daarmee dat er nog niet echt sprake was van een identiteitsvorming.¹⁸

De achterliggende theorie van Boag gaat over het serieus nemen van het gebrek aan belangstelling van het leven van crossdressers. Hij stelt dat ondanks alle recente wetenschappelijke publicaties over 'drag, gender en transseksualiteit', degenen die het produceerden heel weinig aandacht hebben besteed aan degenen die zich identificeren als dragqueens, transseksuelen, en/of transgenders. Zijn boek gaat volgens hem daarom niet alleen over hoe en waarom crossdressers en de grensoverschrijdende seksuele en genderidentiteiten die zij vertegenwoordigden in de westerse wereld zijn gemarginaliseerd, uitgewist en vergeten, maar het gaat ook over het terugvinden van de levens van de crossdressers in de westerse geschiedenis.¹⁹

---

¹⁶ Skidmore, *True Sex*, 11.

¹⁷ Boag, *Re-dressing America's Frontier Past*, 194.

¹⁸ Boag, 'Go West Young Man, Go East Young Woman', 483.

¹⁹ Boag, *Re-dressing America's Frontier Past*, 8.

Historica Emily Skidmore toont in haar boek een verleden waarin gendernormen consequent werden uitgedaagd, in vraag gesteld en, het belangrijkste, in ontwikkeling waren. Terwijl historici traditioneel alleen bepaalde decennia aanmerken als momenten van ‘genderproblemen’ (de jaren 1920 zijn het meest voorkomende voorbeeld), illustreert haar boek dat gender altijd in crisis is en dat crossdressingfiguren vaak de plaats waren waar het debat over gendernormen plaatsvond.²⁰

Skidmore stelt ook dat haar boek onthult dat veel transmannen ervoor kozen om in kleine steden en boerengemeenschappen te wonen in plaats van in de snelgroeiende metropolen van het land. Sinds het begin werd de geschiedenis van queer gedomineerd door studies van individuele gemeenschappen die vaak gecentreerd waren in grote kuststeden. Deze historiografische trend was ook een lange tijd een leidende kracht in queerstudies in bredere zin. Sinds het begin van de jaren 2000 zijn geleerden in zowel de LHBTI-geschiedenis als queerstudies begonnen met het verkennen van het queerveld op het platteland, wat ons begrip van queerlevens buiten de kusten en grote steden verdiept. Het meeste bestaande historische werk beslaat echter de periode vanaf het midden van de twintigste eeuw en richt zich op mannelijke seksualiteit en cisgenderlichamen, waardoor er grote vragen over eerdere perioden en andere lichamen ontstaan. Emily Skidmore stelt daarmee dat haar boek deze vragen begint te beantwoorden en herinnert ons er zo aan dat stedelijke queergemeenschappen slechts het topje van de ijsberg van queergeschiedenis zijn.

Bovendien zegt ze dat transmannen aan het begin van de twintigste eeuw er niet alleen vaak voor kozen om in kleine steden en buitenposten op het platteland te wonen, maar dat ze ook vaak probeerden door te gaan als normatieve mannen, waarbij ze zich aansloten bij de waarden van hun gekozen gemeenschappen in plaats van te zoeken naar troost in de aanwezigheid van andere queer individuen.²¹

Ten slotte stelt Skidmore dat transmannen aan het einde van de negentiende eeuw en aan het begin van de twintigste eeuw niet altijd ‘queer’ waren, zoals geleerden de term tegenwoordig gebruiken. Hiermee wordt bedoeld: afwijkend, niet-normatief en kritisch over heteronormativiteit. Na de onthulling van hun ‘ware geslacht’, verwoordden transmannen vaak hun aanvaardbaarheid door zich te houden aan de normen van het Amerikaanse mannelijke staatsburgerschap. Deze tactiek moet worden opgevat als een vroeg voorbeeld van ‘homonormativiteit’. Skidmore haalt voor de definitie van ‘homonormativiteit’ Lisa Duggan, hoogleraar sociale en culturele analyse aan de New York University, aan. Zij definieert

---

²⁰ Skidmore, *True Sex*, 6.

²¹ *Ibidem*, 6-7.

homonormativiteit als ‘een politiek die dominante heteronormatieve veronderstellingen en instellingen betwist, maar deze handhaaft en in stand houdt’.²²

Skidmores theorieën komen vooral uit het veld van transgenderstudies.

Transgenderstudies hebben laten zien hoe lichamen veranderlijk zijn en hoe de betekenissen die aan lichamen worden gehecht niet het inherente resultaat zijn van de lichamen zelf. Bezig zijn met historisch werk vanuit een transgenderperspectief opent nieuwe manieren om gender te analyseren als grotendeels onstabiel en veranderlijk, vooral door de mogelijkheid serieus te nemen dat gender wordt gekruist, veranderd, gedestabiliseerd en opnieuw gemaakt op manieren die niet beperkt zijn tot twee geslachten. Volgens Skidmore heeft ze in haar werk gewetensvolle keuzes gemaakt met betrekking tot de namen en voornaamwoorden die worden gebruikt om naar de onderwerpen in haar boek te verwijzen. Zo verwijst ze naar de historische onderwerpen in het boek met mannelijke voornaamwoorden, omdat elk van hen ervoor koos om vele jaren als man te leven voordat hij in de openbare registers verscheen, en velen bleven als man leven, zelfs nadat hun vreemde belichaming resulteerde in arrestatie, opsluiting of andere ontberingen. Ook wil ze de zelfidentificatie van deze mannen eren door niet de geboortenamen te gebruiken die aan hen zijn toegekend.²³

Ten slotte verwijst ze naar haar historische onderwerpen als ‘transmannen’ omdat ze ervoor kozen hun leven als man te leiden, ook al waren ze bij de geboorte als vrouw toegewezen. ‘Trans’ suggereert hier dus de manieren waarop de onderwerpen in het boek overgingen van het geslacht dat hen bij de geboorte was toegewezen naar het geslacht waarmee ze zich identificeerden. Ze heeft gekozen voor de term ‘trans’ in plaats van ‘transgender’, aangezien de laatste categorie pas aan het einde van de twintigste eeuw opkwam en als zodanig geen identiteitscategorie was die beschikbaar was voor de onderwerpen van haar boek. Natuurlijk was de term ‘trans’ evenmin beschikbaar voor de onderwerpen, maar ze hoopt met deze keuze het onbegrensde karakter van gender dat wordt gemaakt en opnieuw gemaakt over te brengen.²⁴

Geschiedenis van genderidentiteit in andere disciplines

Het debat omtrent genderidentiteiten is een redelijk recent debat van de afgelopen twee decennia. Verschillende historici en wetenschappers uit andere disciplines hebben hier werken over geschreven. Historici kijken daarbij vanzelfsprekend vooral naar de geschiedenis

---

²² Ibidem, 7-8.

²³ Ibidem, 9-10.

²⁴ Ibidem, 10.

hierachter, maar niet alleen historici schrijven over de geschiedenis van genderidentiteiten.

De al eerder genoemde Rachel Mesch is een professor in Engels en Frans en in haar boek *Before Trans: Three Gender Stories from Nineteenth-Century France* onderzocht ze drie personen die het moeilijk hadden met hun genderidentiteit. Ze legt uit dat het plakken van moderne termen op onderwerpen uit de geschiedenis, zoals feminisme en queerness, vaker wordt gedaan. Genderidentiteit is volgens haar op zichzelf anachronistisch, maar er waren zeker mensen die hun genderidentiteit als complex ervoeren. Ze stelt dat taal een belangrijke rol speelt in genderidentiteiten. Gender bestond nog niet in de negentiende eeuw als een fenomeen los van biologie. Het bestond in ieder geval niet in taal. Er was geen manier om het verschil te benoemen tussen de fysieke kenmerken van het lichaam en de culturele en sociale verwachtingen van dat lichaam. Mesch veronderstelt daarmee dat wat het verleden met het heden verbindt, de moeilijkheid is om de juiste taal te vinden waarmee men zich kan identificeren wanneer de beschikbare termen ontoereikend zijn.²⁵

Mesch werkt vanuit een bepaalde theorie. In de eerste plaats neemt ze Joan Scott's 'gender als een bruikbare categorie van historische analyse' serieus. Zelf gebruikt ze ook een soort categorie. In de afgelopen jaren is transgenderidentiteit naar voren gekomen als een uitgebreide aanduiding van de bijna onbeperkte manieren om gender uit te drukken voorbij de binaire categorieën van man en vrouw. Het is dus een categorie die ook een middel is om categorieën volledig te weigeren. In plaats van een bepaalde identiteit te definiëren, kan trans een bredere afwijking van het veronderstelde geslacht aanduiden. De brede categorie van transgenders kan worden gezien als iedereen die zich niet op één lijn voelt met het aan het toegeschreven geslacht, ongeacht hoe ze zich identificeren en hoe ze ervoor kiezen zich uit te drukken. Dit omvat degenen die zich identificeren als niet-binair, genderqueer, pangender en genderfluïde.²⁶

Hedendaagse transschrijvers hebben volgens Rachel Mesch laten zien dat voor degenen die niet overeenkomen met de gender die hen is toegeschreven, gender de kern kan zijn van het identiteitsverhaal, een noodzakelijk en belangrijk verhaal om te vertellen. Moderne transschrijvers zoeken naar trans in mensen in de geschiedenis, maar dat is lastig te vinden. Het bestaan en de bevestiging komen erbij kijken bij het vertellen van hun eigen verhalen of het ontdekken van een vergeten geschiedenis.²⁷ Bovendien hebben volgens Mesch teveel academici en schrijvers de afgelopen decennia transgenderkwesties voor hun eigen

---

²⁵ Mesch, *Before Trans*, 9-10.

²⁶ *Ibidem*, 8.

²⁷ *Ibidem*, 11-12.

doeleinden gebruikt. Daardoor worden transmensen juist verder de marges ingeduwd. Dit gebeurt zelfs nu trans de afgelopen jaren met hernieuwde gevoeligheid in de culturele schijnwerpers komt te staan.²⁸

Conclusie

In dit hoofdstuk werd de vraag beantwoord welke debatten er gevoerd worden over de geschiedenis van genderidentiteiten door historici (en andere wetenschappers uit andere disciplines) en hoe deze zich verhouden tot de (interdisciplinaire) theorie erachter. De historici en andere wetenschappers uit andere disciplines die hier behandeld zijn, kijken voornamelijk naar transgeschiedenis. Aan de hand hiervan behandelen zij in hun werken het onderwerp van genderidentiteit. Ze stellen dat (gender)queer personen lang lijken te missen in de geschiedenis of dat ze naar de marges worden geduwd in de historiografie. Elk van hun werken probeert daarom deze mensen te ontdekken en te laten zien.

De theorie die hierachter ligt, zit vooral in de theorie van transstudies. Transstudies hebben laten zien dat lichamen veranderlijk zijn en dat deze belangrijk zijn bij het vormen van een genderidentiteit. Het transgenderperspectief opent nieuwe manieren om gender te analyseren zonder de beperking tot twee geslachten. Historici gebruiken ook theorieën van andere disciplines, die niet alleen specifiek gericht zijn op de geschiedenis. Emily Skidmore die Lisa Duggan aanhaalt is hiervan een voorbeeld. Bovendien schrijven niet alleen historici over de geschiedenis van genderidentiteiten, zoals is aangetoond aan de hand van Rachel Mesch. Debatten over de geschiedenis van genderidentiteit en hun theorieën daarachter richten zich dus vooralsnog vooral op transpersonen.

---

²⁸ Ibidem, 25.

Hoofdstuk 2: leven in negentiende-eeuws Amerika

In dit hoofdstuk zal gekeken worden naar het leven in negentiende-eeuws Amerika en staat de vraag centraal onder welke gendernormen en -idealen men leefde in de negentiende eeuw in Noord-Amerika.

In de negentiende eeuw in Amerika kwamen er steeds meer veranderingen omtrent gendernormen- en idealen. Amerikanen voelden zich ongemakkelijk bij de gender en seksuele veranderingen die plaatsvonden en zagen het aantal mensen die niet in de categorieën van ‘man’ of ‘vrouw’ vielen groeien. Kronieken beschreven vrouwen die zich als man ‘verkleedden’ en gebruikten mythes in hun regio om deze personen te normaliseren. Zo creëerden ze uitgebreide biografieën voor hen, nauwelijks gerelateerd aan feiten, die hun transgender gedrag veranderde en verdenkingen over hun seksualiteit verlichtte door dit gedrag te verklaren als louter het gevolg van een westers proces.²⁹

In deze periode werden er verschillende belangrijke seksuologische werken gepubliceerd, zoals *Psychopathia Sexualis* uit 1886 van Richard von Kraft-Ebing en *Sexual Inversion in Women* uit 1895 van Havelock Ellis. Deze auteurs definieerden beide homoseksualiteit als pathologisch en degeneratief en voerden aan dat bij vrouwen het verlangen naar hetzelfde geslacht meestal werd aangeduid met ‘inversie’, of de voorliefde voor mannelijkheid en crossdressing. Seksuologen schreven echter niet in een vacuüm en hun werk werd beïnvloed door en oefende invloed uit op representaties van gender en seksualiteit in de Amerikaanse massapers. Tegen de jaren 1890 werd de figuur van de ‘mannelijke lesbienne’ of de ‘vrouwelijke invert’ een herkenbaar figuur in de sensationele pers en in het publieke discours. Hierin werd het uitgebracht als een gevaar voor normatieve Amerikaanse burgers.³⁰

Over mensen met vrouwelijke lichamen die zich mannelijk gingen gedragen en mensen met mannelijke lichamen die zich vrouwelijk gingen gedragen begon de bredere westerse wereld te geloven dat het geslacht van deze mensen omgekeerd was geworden ten opzichte van hun fysieke geslacht. Een dergelijke omkering werd ook verondersteld zich aan het licht te brengen in seksueel verlangen. Hierbij dacht men dat de seksueel omgekeerde vrouw (een mannelijke vrouw) en de seksueel omgekeerde man (een verwijfde man) seksuele verlangens zouden hebben naar respectievelijk een vrouwelijke vrouw en een mannelijke man. De medische wetenschap ontwikkelde de term ‘seksuele inversie’ om naar zulke mensen

---

²⁹ Boag, *Re-dressing America's Frontier Past*, 194.

³⁰ Skidmore, *Exceptional queerness*, 4.

te verwijzen en gebruikte ze door elkaar met de term ‘homoseksueel’, een term die eveneens in het laatste deel van de negentiende eeuw werd bedacht. ‘Seksuele inversie/homoseksueel’ is een term en concept dat in direct contrast staat met ‘heteroseksueel’. Tegen het einde van de negentiende eeuw was er dus niet alleen een binair sekse- en een binair gendersysteem, maar ook een binair seksualiteitssysteem bestaande uit homoseksualiteit en heteroseksualiteit.³¹

Aan het einde van de negentiende eeuw vond er volgens de historiografie dus een dramatische verschuiving plaats van het ‘romantische vriendschap’-model van intimiteit tussen personen van hetzelfde geslacht naar het heteroseksuele/homoseksuele binaire idee. Dit proces resulteerde, onder leiding van seksuologen, in het afschuwelijk vinden van relaties tussen vrouwen. Ondanks de introductie of verdwijning van de terminologie die werd gebruikt voor genderovertreding of intimiteit tussen mensen van hetzelfde geslacht te beschrijven, kunnen de jaren 1880 echter niet worden aangekondigd als een moment van grote verandering waarin gewone Amerikanen een nieuw paradigma van gender en seksualiteit omarmden. In plaats daarvan accepteerden Amerikanen het homoseksuele/heteroseksuele idee, maar langzaam. Zelfs toen seksuologische geschriften vaker verschenen in de massapers, hadden seksuologische theorieën weinig invloed op de populaire opvattingen over gender en seksualiteit in deze periode.³² Elites spraken echter hun bezorgdheid uit over een ander vermeend sociaal probleem. Dit was het probleem van de ‘nieuwe vrouw’. Dit decennium was getuige van een groeiend aantal witte vrouwen uit de middenklasse die beroepen gingen uitvoeren en politiek activisme begonnen. De reguliere nationale pers gaf regelmatig uiting aan degenen die hun bezorgdheid uitten over het feit dat dergelijke ‘nieuwe vrouwen’ de sociale orde zouden kunnen destabiliseren door buiten hun traditionele rollen te treden.³³

Tegen 1900 hadden achtenvijftig steden in de VS bovendien verordeningen uitgevaardigd die crossdressing verboden. Ook twee staten deden dit. In 1845 maakte New York het een misdad om zich vermomd op openbare plaatsen te verzamelen en in 1874 werd het wetboek van strafrecht van Californië gewijzigd om het vermommen in andermans kleding voor onwettige doeleinden te verbieden. Deze golf van antikruisverbandwetten die aan het einde van de negentiende eeuw werden aangenomen droeg bij aan de constructie van de ‘nationale kast’ waarin queerpersonen zich gingen verschuilen.³⁴

---

³¹ Boag, *Re-dressing America's Frontier Past*, 5.

³² Skidmore, *True Sex*, 16.

³³ *Ibidem*, 17.

³⁴ Skidmore, *Exceptional queerness*, 88.

Conclusie

In dit relatief korte hoofdstuk is de vraag beantwoord onder welke gendernormen en -idealen men leefde in de negentiende eeuw in Noord-Amerika. Hieruit is gebleken dat mensen die afweken van de norm van de twee geslachten van 'man' en 'vrouw' gezien werden als iets gevaarlijks. Er werden seksuologische werken gepubliceerd en de massapers schreef meer over deze '(gender)queer' mensen. Bovendien ontstond er een binair idee van homoseksualiteit en heteroseksualiteit.

Daarentegen bedacht de medische wetenschap de term van 'seksuele inversie' om te verwijzen naar mensen die 'het omgekeerde' waren van hun fysieke geslacht. Ook werden verordeningen uitgevaardigd tegen mensen die kleding wilden dragen van het tegenovergestelde geslacht. Queerpersonen werden dus niet bepaald geaccepteerd en er werd met een negatief beeld naar ze gekeken. In deze gendernormen en -idealen leefde men in de negentiende eeuw in Noord-Amerika.

Hoofdstuk 3: vrouwelijke mannen en vrouwelijke echtgenoten

In dit hoofdstuk worden Amerikaanse kranten uit de periode 1836 tot 1906 onderzocht en wordt de vraag gesteld hoe er werd geschreven over (gender)queer personen in kranten in deze periode in Amerika. Deze vraag wordt beantwoord aan de hand van een aantal voorbeeldverhalen uit kranten uit deze periode. Allereerst zal er een kleine introductie worden gegeven van de context van Amerikaanse kranten aan het einde van de negentiende eeuw en het begin van de twintigste eeuw.

De opkomst van de nationale massapers in Amerika

De opkomst van een nationale massapers was een van de belangrijkste veranderingen in de Amerikaanse samenleving aan het einde van de negentiende eeuw. De krant werd in de jaren 1880 en 1890 steeds meer gekenmerkt door sensatiezucht, maar deze trend kan alleen de snelle groei van de industrie niet verklaren en is evenmin kenmerkend voor alle kranten die aan het einde van de negentiende eeuw werden gepubliceerd. Een van de belangrijkste aspecten van de krantenindustrie was het dynamische karakter ervan. De oplage van kranten schoot omhoog in de periode tussen 1870 en 1910. In 1876 werden er in de Verenigde Staten slechts 738 dagbladen gepubliceerd, maar dit aantal nam in de daaropvolgende decennia drastisch toe. Een hoogtepunt was in 1910 toen er naar schatting 2433 dagbladen werden gepubliceerd. In dat jaar telde New York City alleen al vijftientig dagbladen, terwijl andere grote steden er gemiddeld drieëntwintig hadden. In 1880 was het gemiddelde slechts zestien dagbladen. Grote steden waren in de periode van 1910 getuige van de verspreiding van meerdere dagbladen, vaak gericht op verschillende markten. Maar, individuele kranten opereerden zelden onafhankelijk van de rest van de branche. In feite kan de groei van kranten in deze periode gedeeltelijk worden verklaard door de groei van nationale communicatienetwerken die tegen het begin van de twintigste eeuw inhoud leverden aan duizenden kranten in het hele land. Als gevolg hiervan werden de dagbladen aan het begin van de twintigste eeuw niet alleen talrijker en meer gelezen, maar bevatten ze ook een breder scala aan informatie.³⁵

Kranten waren een van de belangrijkste vensters waardoor de gemiddelde Amerikaan naar de wereld keek, en als gevolg daarvan naar hun plaats in de wereld. Toen gemeentelijke wetgevers in steden door het hele land verordeningen uitvaardigden en crossdressing gingen verbieden, werd hun denken over 'probleemlichamen' waarschijnlijk niet alleen bepaald door

---

³⁵ Ibidem, 89-90.

lokale factoren, maar ook door nationaliserende discoursen die ze dagelijks tegenkwamen op de pagina's van kranten. Wanneer lokale kranten berichtten over de onthulling van het 'ware geslacht' van een gemeenschapslid, werd de onthulling niet alleen begrepen in relatie tot de gemeenschapswaarden, maar ook in relatie tot representaties van geslacht en de seksuele afwijking die lezers eerder waren tegengekomen door de pers. In deze context fungeerden dagbladen als intermediair tussen nationaliserende discoursen over gender en seksualiteit en lokale reguleringsmechanismen.³⁶

In dit onderzoek wordt veel gebruikgemaakt van kranten die digitaal beschikbaar zijn. Op deze websites wordt gewerkt met zoektermen. Aan de hand van een aantal zoektermen zijn er verschillende resultaten uitgekomen die iets zeggen over de representatie en portrettering van (gender)queer personen.

Mannen in vrouwenkleding

Allereerst wordt de zoekterm 'man dressed as woman' gebruikt met de periode van 1800 tot 1900. Hieruit komen 1922 resultaten.³⁷ Veel kranten schrijven over mannen die zich verkleedden als vrouw en bijvoorbeeld vrouwen beledigen, jonge meisjes irriteren of kinderen lokken.³⁸ Er zijn ook zaken die gingen over mannen waarvan gedacht werd dat ze zich verkleedden als vrouw en op die manier moorden pleegden.³⁹ Bovendien zijn er verhalen zoals een verhaal in Burke County over een man in vrouwenkleding die identificatie ontweek en een aantal keren achtervolgd werd. Een aantal mannen zagen hem en schoten op hem. Hij had een aantal huizen bezocht en vrouwen en kinderen bang gemaakt. Hij liep nog steeds vrij rond, maar men wilde hem opgesloten zien.⁴⁰ Dit zijn enkele verhalen die vrijwel niet iets zeggen over queer personen. Maar, er zijn andere verhalen die dit wel degelijk doen. Verhalen over mannen die zich als vrouw verkleedden en die wellicht als 'queer' gezien kunnen worden zijn er echter nauwelijks.

Toch is er een verhaal gevonden waarbij een man zich als vrouw 'verkleedt' en waarbij het wellicht als een queerpersoon gezien kan worden. In *The Progressive Farmer* werd geschreven over een verhaal uit 1899 waarbij een man vrouwenkleding droeg in de federale rechtbank. Hij droeg een grote zwarte hoed, had een snor en droeg een jurk, alles uit

---

³⁶ Ibidem, 90-91.

³⁷ Chronicling America – Historic American Newspapers, <https://ap.lc/m5bU8> (geraadpleegd 13 december 2022).

³⁸ Ibidem.

³⁹ 'Mrs George Didn't Do It', *The Guthrie Daily Leader* (10 oktober 1898).

⁴⁰ 'Strange Conduct. A Man Rambling 'Round at Night Dressed in Woman's Clothes – Other Bad Conduct', *The Burke County News* (31 augustus 1900).

één stuk gemaakt zoals een kind dat droeg. Hij droeg ook witte sokken en zware schoenen. Hij was een getuige in de rechtbank.⁴¹ Opvallend is dat deze ‘man’ mannelijke kenmerken vertoonde zoals de grote zwarte hoed en de snor, maar dat hij ook vrouwelijke kenmerken had zoals het dragen van de jurk. In het krantenartikel wordt de persoon aangeduid met het voornaamwoord ‘he’. Hij wordt daarmee dus gezien als een man, die overigens aardig wat bekijks kreeg die niet bijster positief werd bedoeld. In het artikel wordt namelijk gezegd: ‘Een kodak fiend zou in vervoering raken van het schouwspel dat de kerel presenteert’.⁴² Een kodak fiend was een soort camera en in dit citaat zegt de auteur dat deze overweldigd zou kunnen worden door de man in vrouwenkleding. De man in vrouwenkleding zou wellicht gezien kunnen worden als wat wij tegenwoordig beschouwen als een non-binair persoon. Dit, omdat de persoon zowel mannelijke als vrouwelijke kenmerken vertoont en zich niet schaart onder één geslacht.

Dat het niet gebruikelijk was dat mensen kleding droegen van het tegenovergestelde geslacht blijkt ook uit een krantenartikel uit *The Vancouver Independent* uit 1881. In dit artikel somt een vrouw een lijst op van personen en dingen die altijd het voordeel hebben belachelijk te zijn. Tussen belachelijke dingen plaatst ze onder andere kleine diamanten, natuurlijke bloemen in vals haar en een fijn gevormde vrouw gekleed in mannenkleden.⁴³ In de *Yorkville Enquirer* uit 1895 staat bovendien een artikel over vrouwen die mannenkleding dragen. Een pastoor stelt dat vrouwen niet zullen dragen wat de man toebehoort, want dat alles is volgens de Heer een gruwel. Hij beweerde dat er geen vrouw was die een broek aantrok die niet minder bescheiden werd elke keer dat ze de broek aantrok. Toen de pastoor een als man verklede vrouw door de straat zag paraderen, was zijn respect voor haar verdwenen. Volgens hem moest de vrouw die mannenkleding droeg worden ingedeeld in twee categorieën: de oude dienstmeisjes, waarvan de hoop op een huwelijk was vervlogen, en getrouwde vrouwen wiens echtgenoten vonden dat ze een vreselijke fout hadden gemaakt op hun trouwdag.⁴⁴

Vrouwen in mannenkleding

Van vrouwen die mannenkleding droegen zijn meerdere verhalen. Wanneer de zoekterm ‘female husband’ wordt gebruikt in de periode van 1800 tot 1910, komen er 2581

---

⁴¹ ‘State News. What Tar Heels are doing’, *The Progressive Farmer* (19 december 1899).

⁴² Ibidem (vert. M. Cabooter 2023).

⁴³ ‘Things Always Ridiculous’, *The Vancouver Independent* (10 november 1881).

⁴⁴ ‘Scraps and Facts’, *Yorkville Enquirer* (18 september 1895).

zoekresultaten.⁴⁵ De term ‘female husband’ werd met regelmaat door de pers gebruikt. De term werd oorspronkelijk bedacht door de Engelse romanschrijver Henry Fielding en was gebaseerd op krantenverhalen die in Engeland waren verschenen over de arrestatie van een ‘vrouwelijke echtgenoot’ Mary/Charles Hamilton. Na de publicatie van het werk van Fielding zou de term ‘vrouwelijke echtgenoot’ relatief vaak in de Britse en Amerikaanse pers verschijnen, meestal om vrouwen te beschrijven die als man leefden of die samenwerkten met andere vrouwen en ‘mannelijke’ beroepen op zich namen.⁴⁶

De *Litchfield Enquirer* schreef al in 1836 een artikel over een ‘vrouwelijke echtgenoot’. Een vrouw, gekleed in mannenkleding, werd in New York aangehouden wegens landloperij, het dakloos rondzwerven. Ze verklaarde dat ze haar ouders in Engeland verliet toen ze jong was en als gevolg van een slechte behandeling naar dit land kwam en mannelijke kleding droeg. Toen ze bijna volwassen was geworden trouwde ze met Miss Eliza Cummings, met wie ze naar Quebec ging. Een paar dagen na haar huwelijk deelde ze haar vrouw het geheim van haar geslacht, maar desondanks leefden de twee vrouwen sindsdien samen als man en vrouw. Vijftien jaar verstreken sinds hun verbintenis waarin het leek dat ze een grote verscheidenheid aan welvaart hebben genoten. Het geheim van het geslacht van de ‘man’ was zo goed bewaard gebleven dat het zelfs onbekend bleef voor de vader van Eliza, die al enkele jaren met hen woonde.⁴⁷ In het artikel wordt de man in vrouwenkleding telkens met ‘she’ aangeduid, ook al leefde ‘ze’ al een groot deel van haar leven als man.

Een ander voorbeeld van een vrouw in mannenkleding is het verhaal van Frankie Blunt. Op 9 januari 1894 meldde *The Madison Daily Leader* dat de beruchte Frankie Blunt, de meermaals vrouwelijke echtgenoot, door de rechter werd veroordeeld tot een gevangenisstraf van een jaar. Na het vonnis liet Frankie haar kameraad of vrouw halen en zaten ze een uur of twee samen opgesloten. Ze was een voorbeeldige gevangene geweest in de gevangenis en had lovende brieven ontvangen van Dr. Mary Walker en andere ‘klootzakken’. Dat de gevangene een vrouw was, was overduidelijk, maar ze had al zoveel jaren mannenkleding gedragen dat ze de smaak en eigenaardigheden van mannen had verworven.⁴⁸ Een andere krant, *The Herald-advance* meldde op 12 januari 1894 hetzelfde verhaal en voegde eraan toe dat Blunt werd toegewezen aan de vrouwelijke afdeling en gedwongen werd om gepaste kleding aan te

---

⁴⁵ Chronicling America – Historic American Newspapers, <https://ap.lc/RDO4W> (geraadpleegd 15 december 2022).

⁴⁶ Skimore, *True Sex*, 19-20.

⁴⁷ ‘A Female husband’, *Litchfield Enquirer* (15 september 1836).

⁴⁸ ‘A Year at Waupun’, *The Madison Daily Leader* (9 januari 1894).

trekken. Frankie zou dienst doen op de afdelingen koken, strijken, wassen en verstellen.⁴⁹ In het krantenartikel van 9 januari wordt Frankie beschreven met het voornaamwoord ‘she’. Dat de auteur van het artikel niet positief kijkt naar de situatie omtrent Blunt, blijkt wel uit het gebruik van het woord ‘cranks’ (klootzakken) waarvan Blunt de lovende brieven ontving. In het artikel van 12 januari wordt Frankie aangeduid met het woord ‘man-woman’, wederom met een negatieve ondertoon. Bovendien wordt Blunt op de vrouwenafdeling geplaatst in de gevangenis. Dit alles duidt erop dat Frankie Blunt niet gezien werd als een man, maar als een vrouw door haar gemeenschap.

Een ander soortgelijk verhaal deed zich voor in Kansas City. Hier berichtte *The Spokane Press* in 1906 een verhaal waar de politiediensten gedwongen werden een bruid van drie dagen te vertellen dat haar ‘echtgenoot’ een vrouw was. John A. Whittman werd gearresteerd als zwerver, maar dit bleek de 21-jarige Pauline Webster te zijn. De bruid, Etta Jelley weigerde eerst om de verklaring te geloven en barstte later in tranen uit van vernedering en verdriet. Etta hield van ‘John’ en hield na ‘zijn’ arrestatie ‘zijn’ hand vast, bracht ‘hem’ lekkernijen en gedroeg zich verder zoals elke bruid van drie dagen onder de gegeven omstandigheden zou hebben gedaan. De vrouwelijke echtgenoot nam de zaken kalm op. Ze rookte een sigaret en kauwde op tabak, twee gewoontes die ze zichzelf had moeten aanleren. Miss Jelley, 23 jaar oud, was serveerster. Ze zei: ‘Deze persoon. John, Joseph, Pauline, of hoe je hem ook wilt noemen, ik bedoel haar, vertelde me dat we ons geld bij elkaar zouden leggen en een restaurant zouden beginnen. Hij, ik bedoel zij, zei dat hij wat geld op de bank had staan en dat ze in Parijs was geboren.’⁵⁰ Etta had geld gespaard die ene Cornett voor haar had bewaard. Hij wilde het geld niet geven. Daar was Etta uiteindelijk dankbaar voor. Cornett had onderzoek gedaan en ontdekte dat Whittman na de trouwceremonie had gepleit voor ziekte en geen voorbereidingen had gedaan om een huis voor zijn bruid te vestigen. Hij veroorzaakte de arrestatie van Whittman op beschuldiging van landloperij om erachter te komen of het geld van juffrouw Jelley veilig zou zijn in de handen van haar ‘echtgenoot’. Niemand was meer verrast dan Cornett toen de politie hem vertelde dat John een vrouw was. Van Pauline Webster werd gezegd dat ze goede connecties had in South Carolina. Ze ging daar naar een vrouwenseminarie. Ze verliet haar huis om werk te zoeken en een baan als kok te krijgen voor een reizend operagezelschap. Hier droeg ze mannenkleren. Nadat de groep was ontbonden, vond ze het gemakkelijker om posities als man dan als vrouw te krijgen en werkte ze in veel

---

⁴⁹ ‘Fate of the Man-Woman’, *The Herald-advance* (12 januari 1894).

⁵⁰ ‘Eventful Career of a Woman who became ‘Female Husband’, *The Spokane Press* (9 februari 1906) (vert. M. Cabooter 2023).

restaurants in verschillende steden als ober, afwasser of kok. Om op een man te lijken leerde Pauline roken, kauwen op tabak, lopen met een lange pas, hield ze haar haar kort geknipt, gebruikte ze een scheermes om een baard te laten komen en sprak ze langzaam om praten in hoge tonen te voorkomen.⁵¹

In dit artikel wordt John voornamelijk aangesproken met ‘she’ nadat tot uiting is gekomen dat ‘hij’ een vrouw was. Op het begin van het artikel worden alle mannelijke voornaamwoorden gebruikt, maar tussen aanhalingstekens gezet waardoor wordt verondersteld dat de persoon geen man is. De bruid, Etta Jelley, verbetert zichzelf echter constant wanneer ze naar haar ‘man’ verwijst. Dit duidt erop dat zij werkelijk heeft gedacht dat haar echtgenoot een man was en dat ze hem ook zo zag. In het artikel wordt daarentegen gesteld dat Pauline het gemakkelijker vond om posities als man te krijgen. Dit verhaal zou daarom een goed voorbeeld zijn van wat Peter Boag al verondersteld heeft, namelijk dat crossdressers vaak kleding van het tegenovergestelde geslacht gingen dragen omdat ze dan een baan kregen waarvan vrouwen werden uitgesloten.⁵²

Een iets wat bekender voorbeeld over een ‘female husband’ is het verhaal van Frank Dubois. Dit verhaal is ook al eerder onderzocht door historici, zoals Emily Skidmore. Zij stelt dat Frank Dubois de laatste persoon is die in de massale pers wordt beschreven als een ‘vrouwelijke echtgenoot’.⁵³ Het bovenstaande verhaal geeft echter aan dat dit niet helemaal juist is. Na het verhaal van Frank Dubois zijn er nog meerdere verhalen uitgebracht over zogenoemde ‘female husbands’. Deze werden alleen niet in de massale pers onder de aandacht gebracht, maar er zijn wel meerdere krantenartikelen geschreven over deze verhalen.⁵⁴

In 1883 verschenen in verschillende kranten het verhaal van Frank Dubois. In Waupun werd bekendgemaakt dat Frank Dubois, die getrouwd was met Gertrude Fuller, een vrouw was in plaats van een man. Het stel verliet meteen de stad en ging naar Brandon. Hier verbleven ze een nacht in een hotel, maar ze vertrokken de ochtend meteen en daarna was er geen spoor meer van ze te bekennen. De politie was op zoek naar hen. In het krantenartikel dat *The Benton Weekly Record* publiceerde, staat dat Hudson, de echtgenoot van de vrouw die zich als man vermomd had, zegt dat hij 51 jaar oud is en dat zijn vrouw 31 jaar oud is. Hij zegt ook dat haar meisjesnaam Delia Derthick is en dat ze dertien jaar eerder trouwde. Hij

---

⁵¹ Ibidem.

⁵² Boag, ‘Go West Young Man, Go East Young Woman’, 483.

⁵³ Skidmore, *True Sex*, 15.

⁵⁴ *Chronicling America – Historic American Newspapers*, <https://ap.lc/0ZyI0> (geraadpleegd 3 januari 2023).

zegt dat hij dertien jaar gelukkig met haar heeft geleefd en dat hij wist dat ze zeker een goede vrouw was, want ze hadden twee kleine meisjes. Tijdens de zomer schreef zijn vrouw aan haar tante dat ze in Waupun was, dat ze met een vrouw trouwde en de naam Frank Dubois aannam. Hudson wist dat ze gewend was mannenkleden te dragen en deze maakte ze voor haarzelf.⁵⁵

In andere kranten, zoals de *Watertown Republican*, staat een interview met de stiefbroer en stiefmoeder van de zogenoemde Frank Dubois. De stiefmoeder van Dubois vertelt dat ze ongeveer achttien jaar eerder op zestienjarige leeftijd onder de hoede kwam van haar stiefmoeder. Haar stiefmoeder woonde in die tijd in Elbridge, een klein dorpje in de buurt van Parijs. Ze woonde drie jaar bij haar en ging toen weg ‘om te werken’. Enkele maanden later hoorden ze dat ze in dienst was bij een pension ongeveer dertig kilometer verderop. Ze stuurden een boodschapper achter haar aan en hoorden dat ze ziek was en naar huis wilde komen. Een paar dagen later wilden ze haar komen ophalen, maar was ze vertrokken naar onbekende streken en dook vervolgens op in Belvidere. In 1871 trouwde ze daar met Samuel J. Hudson met wie ze twee kinderen kreeg. Zij en haar man bleven zelden lang op één plek wonen. Een keer verscheen Hudson in Belvidere met hun twee kinderen en verklaarde dat zijn vrouw zich over een paar dagen bij hen zou voegen. De tijd verstreek en ze verscheen niet. Geruchten dat ze dood was vormden en werden algemeen aangenomen door haar familieleden. Ineens dook ze op als Frank Dubois, een echtgenoot en de vader van een ongeboren kind. De stiefmoeder zegt dat ze zich meer gedroeg als een jongen dan als een meisje toen ze jong was en dat ze ‘haar nooit kon volgen’. De verslaggever vroeg nog aan de stiefmoeder of er geen twijfel mogelijk was dat Frank Dubois een vrouw was, waarop de stiefmoeder antwoordde: ‘Geen enkel.’⁵⁶

Het verhaal van Dubois verscheen vrijwel direct in de landelijke dagbladen. Op dezelfde dag dat de lokale krant van Dubois, de *Waupun Times*, de onthulling van zijn ‘ware geslacht’ berichtte, verscheen het verhaal ook in kranten in het hele land. In de meeste gevallen werd het bericht geplaatst op een binnenpagina in een column met andere korte verhalen uit het hele land, waarschijnlijk aan de kranten verstrekt door de bijbehorende pers. Het opmerkelijke sensationele verslag presenteerde de details van het verhaal op een nuchtere manier en bood heel weinig een raamwerk waardoor lezers het verhaal konden begrijpen. Er

---

⁵⁵ ‘The Waupun Sensation. History of the Woman Claiming to be Man and Marrying Another Woman’, *The Benton Weekly Record* (10 november 1883).

⁵⁶ ‘A Bad Egg. History of Mrs. Samuel J. Hudson, Alias Frank Dubois, the Female Husband’, *Watertown Republican* (14 november 1883).

was geen suggestie waarom Dubois zich als man begon te kleden of wat hem motiveerde om met Fuller te trouwen. Krantenredacteuren kwamen echter tussenbeide om de leegte op te vullen en presenteerden het bericht onder een breed scala aan titels. Deze titels waren vaak negatief en hierdoor suggereerden ze de lezers hoe ze over het verhaal moesten denken.⁵⁷

Dubois en Fuller gaven wekenlang niet toe wat het ‘ware geslacht’ was van Dubois. Dit deden ze zelfs niet nadat de interviews met Dubois’ voormalige echtgenoot en stiefmoeder waren gepubliceerd, waar ze allebei nadrukkelijk verklaarden dat Frank biologisch een vrouw was. Fuller legde tevens uit dat het nieuws over het ‘echte geslacht’ van Dubois slechts een kwaadaardig gerucht was dat was begonnen door haar zus die Dubois voor zichzelf wilde hebben. Als reactie op de smekbeden van haar moeder om naar huis te komen, stuurde Fuller naar verluidt een brief waarin stond: ‘Ik en Frank zijn van plan bij elkaar te blijven tot de laatste kat is opgehangen.’⁵⁸ Fuller werd uiteindelijk echter gedwongen terug te keren naar Waupun, waar ze trouw bleef aan haar man en stelde dat ze er zeker van was dat hij een man was. Hoewel dergelijke beweringen anatomisch gezien onjuist waren, blijkt uit hun opname in de berichtgeving over de Dubois-zaak dat kranten in het hele land zich op hun gemak voelden met openhartige discussies over vrouwelijke seksualiteit en in staat waren het vermogen van vrouwen tot seksueel verlangen te erkennen.⁵⁹

In de krantenartikelen wordt Frank Dubois met de voornaamwoorden ‘she’ aangesproken of gebruiken de artikelen de volledige naam. In beide krantenartikelen over haar leven voordat ze Frank Dubois werd, wordt ze als vrouw gezien en daarom wordt ze met ‘she’ aangesproken. Dit zijn de krantenartikelen die vertellen over de echtgenoot en de stiefmoeder van Dubois. Naar Frank Dubois wordt nergens door de kranten verwezen met ‘he’. Alleen Fuller gebruikt het voornaamwoord ‘he’ voor haar ‘man’. Opvallend is dat zij ervan overtuigd is dat Dubois een man is, ook al weet ze dat dit niet het geval is. Er werd namelijk ook een artikel gepubliceerd waarbij Dubois geïnterviewd wordt en waarbij hij in eerste instantie stelt dat hij een man is. Hierop ging de interviewer door, waarop Fuller uiteindelijk huilde en zei dat Frank alles moest vertellen. Dit interview bleek echter bedacht, maar werd wel wereldwijd voor waarheid aangenomen.⁶⁰ Fuller bleef evengoed volhouden dat Frank een man was en wilde bij elkaar blijven. Hiermee kan gedacht worden dat Fuller

---

⁵⁷ Skidmore, *True Sex*, 19.

⁵⁸ *Ibidem*, 23.

⁵⁹ *Ibidem*.

⁶⁰ *Ibidem*, 22-23.

Dubois daadwerkelijk als een man zag en daarmee dat Frank wellicht gezien kan worden als een vroege ‘transman’.

Conclusie

In dit hoofdstuk werd de vraag onderzocht hoe er werd geschreven over (gender)queer personen in de periode van 1836 tot 1906. Er is gebleken dat de massapers enorm opkwam in deze periode. Over mannen in vrouwenkleding zijn eigenlijk nauwelijks verhalen te vinden die iets kunnen zeggen over queerpersonen. Over mannen in vrouwenkleding worden vooral negatieve verhalen geschreven die gaan over misdaden die zijn gepleegd. Slechts één verhaal zou iets kunnen zeggen over non-binaire personen. Dit is het verhaal over een man met mannelijke kenmerken die een jurk draagt.

Verder kwam de term ‘female husband’ tot stand. Hierover zijn verschillende verhalen gevonden die iets kunnen zeggen over transmannen. Vrouwen die mannenkleding droegen werden slecht afgebeeld in kranten en werden gezien als iets dat eigenlijk ‘niet kon’. Zo worden er negatieve woorden gebruikt voor vrouwen die door het leven gingen als man en worden ze aangeduid met de voornaamwoorden die gebruikt worden voor vrouwen. Ze werden dus niet gezien als man, ondanks dat in sommige gevallen de vrouw van de ‘man’ ze wel zag als hun man, terwijl ze wisten dat dit biologisch gezien niet klopte. Hierdoor zouden deze personen wellicht gezien kunnen worden als vroege transmannen.

Ten slotte stelt Emily Skidmore dat het uitgebreide verhaal van Frank Dubois het laatste verhaal zou zijn van een ‘female husband’. Het verhaal van John Whittman uit 1906 zou echter aantonen dat dit niet het geval is. In dit krantenartikel wordt de term ‘female husband’ evengoed gebruikt. Het is alleen niet duidelijk of deze ‘man’ zich daadwerkelijk man voelde en daarom door het leven ging als man, of dat ‘hij’ alleen maar zo door het leven ging omdat het dan makkelijker was om aan een baan te komen. Al met al werd er negatief geschreven over personen die gezien kunnen worden als wat wij tegenwoordig (gender)queer personen noemen en werd er door de mensen destijds negatief gekeken naar deze mensen.

Conclusie

Dit onderzoek heeft gepoogd te beantwoorden hoe queer en genderqueer personen gerepresenteerd en geportretteerd werden in kranten van 1836 tot 1906 in Amerika. Dit is onderzocht aan de hand van kranten. In hoofdstuk 1 werd onderzocht welke debatten er gevoerd worden over de geschiedenis van genderidentiteiten door historici (en andere wetenschappers uit andere disciplines) en hoe deze zich verhouden tot de (interdisciplinaire) theorie erachter. Hieruit is gebleken dat historici het onderwerp van genderidentiteit vooral vanuit de hoek van transgeschiedenis kijken. Ze stellen dat (gender)queer personen lang lijken te missen in de geschiedenis of dat ze naar de marges worden geduwd in de historiografie. Hun werken proberen daarom deze mensen te ontdekken en hun verhaal te vertellen. De theorieën die hierachter liggen, zijn dus vooral theorieën uit transstudies. Historici gebruiken hierbij ook de ideeën van andere disciplines. Aan de hand van het transgenderperspectief kan het concept gender op nieuwe manieren geanalyseerd worden.

In hoofdstuk 2 is gekeken naar de vraag onder welke gendernormen en -idealen men leefde in de negentiende eeuw in Noord-Amerika. Uit dit hoofdstuk is gebleken dat mensen die afweken van de norm van de twee geslachten van ‘man’ en ‘vrouw’ gezien werden als iets gevaarlijks. Het bewustzijn van deze ‘afwijkende’ mensen werd daarentegen in deze periode aangesterkt. Dit kwam door de massapers die steeds meer schreef over deze mensen en door seksuologische publicaties die in deze periode uitkwamen. Bovendien ontstond er een binair idee van homoseksualiteit en heteroseksualiteit. Naar queerpersonen werd echter negatief gekeken.

In het laatste hoofdstuk, hoofdstuk 3, werd aan de hand van een discoursanalyse van Amerikaanse kranten uit de periode van 1836 tot 1906 geanalyseerd hoe er werd geschreven over (gender)queer personen in deze periode. In deze periode kwam de massapers enorm op en kwam de term ‘female husband’ vaker in kranten tot uiting. Hierover zijn verschillende verhalen te vinden, maar deze ‘vrouwelijke echtgenoten’ worden door de pers altijd gezien als vrouwen en niet als mannen, ook al gingen ze al een groot deel van hun leven door het leven als man. De vrouwelijke echtgenoten trouwden met vrouwen en het grootste deel van deze vrouwen zagen hun ‘man’ daadwerkelijk als man. Hierdoor kunnen deze mensen wellicht gezien worden als vroege transmannen uit de geschiedenis. Een mogelijk vroeg non-binair persoon uit de geschiedenis kan de persoon zijn van het verhaal waarbij de persoon zowel mannelijke als vrouwelijke kenmerken vertoonde.

Dit onderzoek heeft dus bijgedragen aan de vraag hoe queer en genderqueer personen

gerepresenteerd en geportretteerd werden in Amerikaanse kranten in de periode van 1836 tot 1906. Queer en genderqueer personen werden negatief gepresenteerd en geportretteerd in kranten. Ze werden gezien als iets gevaarlijks of iets dat niet zo hoorde. Dit blijkt wel uit het feit dat sommige van hen in de gevangenis belandden en dat er verordeningen kwamen tegen het dragen van kleding van het tegengestelde gedrag. Dit paper heeft ten slotte toegevoegd dat de laatste 'female husband' niet uit 1883 komt, maar in ieder geval nog uit 1906, al dan niet nóg later. Het onderzoek naar queer en genderqueer personen blijft alsnog een vrij nieuw onderzoek waarin nog veel gaten zitten en nog veel onderzocht kan worden. Vervolgonderzoek is daarom wel degelijk interessant.

Bibliografie

Primaire bronnen

- ‘A Bad Egg. History of Mrs. Samuel J. Hudson, Alias Frank Dubois, the Female Husband’, *Watertown Republican* (14 november 1883).
- ‘A Female husband’, *Litchfield Enquirer* (15 september 1836).
- ‘A Year at Waupun’, *The Madison Daily Leader* (9 januari 1894).
- ‘Eventful Career of a Woman who became ‘Female Husband’, *The Spokane Press* (9 februari 1906).
- ‘Fate of the Man-Woman’, *The Herald-advance* (12 januari 1894).
- ‘Mrs George Didn’t Do It’, *The Guthrie Daily Leader* (10 oktober 1898).
- ‘Scraps and Facts’, *Yorkville Enquirer* (18 september 1895).
- ‘State News. What Tar Heels are doing’, *The Progressive Farmer* (19 december 1899).
- ‘Strange Conduct. A Man Rambling ‘Round at Night Dressed in Woman’s Clothes – Other Bad Conduct’, *The Burke County News* (31 augustus 1900).
- ‘The Waupun Sensation. History of the Woman Claiming to be Man and Marrying Another Woman’, *The Benton Weekly Record* (10 november 1883).
- ‘Things Always Ridiculous’, *The Vancouver Independent* (10 november 1881).
- Chronicling America – Historic American Newspapers, <https://ap.lc/m5bU8> (geraadpleegd 13 december 2022).
- Chronicling America – Historic American Newspapers, <https://ap.lc/RDO4W> (geraadpleegd 15 december 2022).
- Chronicling America – Historic American Newspapers, <https://ap.lc/OZyI0> (geraadpleegd 3 januari 2023).

Secundaire literatuur

- Allen, R.B., ‘How Historians use Historical Newspapers’, *Proceedings of the American Society for Information Science and Technology* 47:1 (2011) 1-4.
- Boag, P., ‘Go West Young Man, Go East Young Woman: Searching for the Trans in Western Gender History’, *Western Historical Quarterly* 36:4 (2005) 477-497.
- Boag, P., *Re-Dressing America’s Frontier Past* (Berkeley 2011).

- Budge, S.L. en Em Matsuno, 'Non-binary/Genderqueer Identities: a Critical Review of the Literature', *Current Sexual Health Reports* 9:1 (2017) 116-120.
- Butler, J., *Gender trouble: Feminism and the Subversion of Identity* (Londen 1990).
- Mak, G.A., 'Conflicting Heterosexualities: Hermaphroditism and the Emergence of Surgery around 1900', *Journal of the History of Sexuality* 24:03 (2015) 402-427.
- Mesch, R., *Before Trans: Three Gender Stories from Nineteenth-Century France* (Redwood City 2020).
- Monro, S., 'Non-binary and genderqueer: An overview of the field', *International Journal of Transgenderism* 20:2 (2019) 126-131.
- Richards, C., 'Non-binary or genderqueer genders', *International Review of Psychiatry*, 28:1 (2016) 95-102.
- Scott, J., 'Gender: A Useful Category of Historical Analysis', *The American Historical Review* 91:5 (1986) 1053-1075.
- Skidmore, E., *Exceptional queerness: defining the boundaries of normative U.S. citizenship, 1876-1936* (Urbana 2011).
- Skidmore, E., *True Sex: The Lives of Trans Men at the Turn of the Twentieth Century* (New York 2017).